

22.11.2023

STM
lausuntopalvelu.fi
kirjaamo.stm@gov.fi

VN/26434/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2024

1. Yleinen taksan korotustarve

Nykyinen asetus sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta on annettu 8.12.2022. Tuolloin viimeisin julkaistu kustannusindeksi on ollut syyskuun 2022 indeksi, jonka pisteluku oli 117,7. Tällä hetkellä viimeisin julkaistu indeksi on syyskuulta 2023, sen pisteluku on 123,2, mikä on 4,7 prosenttia korkeampi, kuin edellisenä vuonna.

Esitämme, että indeksimuutos huomioidaan täysimääräisenä korvaustaksaa muutettaessa.

2. Odotusaika korvattava täysimääräisesti

Luonnoksen mukaan: "Odotusmaksua voidaan veloittaa yhdensuuntaisen matkan osalta enintään 15 minuutin ajalta, jos taksi odottaa vakuutettua tilauspaikalla hänen myöhästyttyään esimerkiksi avuntarpeesta johtuvasta tai muusta hyväksyttävästä syystä. Avuntarpeesta johtuvana hyväksyttävänä syynä odotusmaksun veloittamiselle voidaan pitää, jos esimerkiksi taksinkuljettaja on noutanut vakuutetun sairaalan osastolta sen vuoksi, ettei vakuutettu ole ilman apua kyennyt tulemaan osastolta sairaalan ulko-ovelle."

Esitetty 15 minuutin aika ei ole riittävä etenkin paritaksikuljetuksissa. Lisäksi suurten sairaaloiden alueilla asiakasta osastolta noutavan taksinkuljettajan on usein jätettävä ajoneuvonsa kauas ulko-ovelta, mikä pidetään merkittävästi asiakkaan noutoaikaa osastolta. Yleensä sairaaloiden asiakkaiden jättö- /noutoalueella ei sallita taksien pysäköintiä vakuutetun noutamiseksi osastolta.

Suomen Yrittäjät pitää kohtuuttomana, että taksiyrittäjän edellytetään tekevän korvauksetonta työtä, jos asiakkaan noutamiseen kuluva aika ylittää 15 minuuttia.

Esitämme, että 4 §:n loppuun lisätään: ”Perustellusta syystä odotusajaa voidaan korvata myös yli 15 minuuttia.”

3. Esteettömän kaluston riittävyys

Vuoden 2024 alusta, edellyttää Kansaneläkelaitos palveluntuottajiltaan kalustoa, jonka päästöluokka on vähintään Euro 6. 30.6.2023 julkaistun ajoneuvorekisterin mukaan, euro 5 päästöluokkaan kuuluvia isoja esteettömiä takseja oli liikennekäytössä 345 kappaletta, millä ei voida ajaa sairaskorvauksesta korvattavia kuljetuksia ensi vuonna.

Esityksen mukaan, ison ja pienen esteettömän taksin taksa on sama, jolloin on erittäin todennäköistä, että yrittäjät päätyvät kalustoa vaihtaessaan pienempään esteettömään ajoneuvoon isomman ajoneuvon sijaan. Pieni esteetön taksi on hankintahinnaltaan olennaisesti edullisempi ja sen käyttökulut ovat myös huomattavasti edullisemmat. Tämä kehityssuunta on jo nyt nähtävillä ajoneuvokannasta.

Isojen esteettömien ajoneuvojen määrä on viimeisimpinä vuosina vähentynyt vuosittain noin sadalla ajoneuvolla. Tämän huolestuttavan kehityksen korjaamiseksi esitämme seuraavaa:

Esitämme, että asetuksen 3§:n lisätään maininta isoista esteettömistä ajoneuvoista seuraavasti:

Ajomatkamaksu määräytyy ajomatkan pituuden ja matkustajien lukumäärän perusteella ja se jaetaan kahteen taksaluokkaan seuraavasti:

1) taksaluokka I: enintään 1,75 euroa kilometriltä, kun matkustajia on yhdestä neljään;

2) taksaluokka II: enintään 2,24 euroa kilometriltä, kun matkustajia on enemmän kuin neljä. Jos vakuutetun kuljettaminen edellyttää paariautoa tai pyörätuolissa matkustavaa henkilöä kuljetetaan isolla esteettömällä ajoneuvolla, ajomatkamaksu määräytyy taksaluokan II mukaisesti.

Tämä muutos asetukseen olisi selkeä kannustin hankkia iso esteetön ajoneuvo pienen sijaan. Muutoksen kustannusvaikutus ei välttämättä olisi edes kovin suuri. Kelan tilaston mukaan vuonna 2022 korvattiin 4 142 535 matkaa, joiden kokonaiskustannus oli yhteensä 217 111 483 euroa. Näistä matkoista 721 655 esteettömällä autolla ja yhden matkan keskimääräinen

hinta oli 48,11 euroa. 70 prosenttia esteettömien taksien kannasta on isoja esteettömiä. Mikäli oletetaan isojen esteettömien ajavan osuutensa mukaisen määrän kuljetuksista ja 30 prosenttia matkan hinnasta muodostuvan aika veloituksesta, seuraisi esittämästämme taksoitus muutoksesta vuositain 2,9 miljoonan euron lisäkustannus, mikä on 0,8 prosenttia matkakorvauksista.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Harri Jaskari
Johtaja

Tanja Matikainen
Kunta- ja elinkeinoasioiden
päällikkö

Petri Malinen
Ekonomisti